

Suuri viikko. Suuri lauantai.

Aamupalveluksen epistolat

(1. Kor. 5: 6 b – 8; Gal. 3: 13 – 14)

”Veljet, pieni määrä hapatetta hapattaa koko taikinan? Puhdistakaa siis talonne hapantaikinasta, niin että teistä tulee uusi taikina. Happamattomiahan te olettekin, sillä meidän pääsiäislampaamme, Kristus, on jo teurastettu. Meidän on siis aika viettää juhlaa, ei vanhan pahuuden ja kelvottomuuden hapattamina, vaan happamattomina, vilpittömyydessä ja totuudessa.”

”Kristus on lunastanut meidät vapaiksi lain kirouksesta tulemalla itse kirotuksi meidän sijastamme, niin kuin on kirjoitettu: ”Kirottu on jokainen, joka on ripustettu paaluun.” Näin tapahtui, jotta kaikki muutkin kansat Kristuksen Jeesuksen yhteydessä saisivat Abrahamille luvatusiunauksen ja me häneen uskovina saisimme luvatusiunauksen Hengen.”

Korinttolaiskirjeen maininta hapatteesta, joka hapattaa koko taikinan, viittaa syntiin. Jokaisella synnillä on seurauksia koko yhteisöön. Tekstiämme ennen Paavali oli kehottanut toimimaan julkisesti synnissä elävän miehen takia. Syntisestä elämästä on luovuttava, puhdistettava talo hapantaikinasta. Tässä Paavali siirtyy pääsiäisaiheeseen, Mooseksen kirjojen mukaan pääsiäiseksi talo oli tyhjennettävä hapanleivästä. Pääsiäisen juhlassa juutalaiset muistelevat heidän vapautumistaan Egyptin orjuudesta. Pääsiäisen juhlan aikana juutalaiset söivät vain happamatonta leipää (2. Moos. 12: 15 – 20).

Paavali siirtää huomion yhteisöön, joka nyt viettää pääsiäisen lunastuksen juhlaa noudattamalla ”ryhmäkuria”. Synti on poistettava yhteisöstä. Sanontaa ”pääsiäislammas, Kristus” Paavali käyttää vain tässä yhteydessä. Voi olla, että Paavali tässä yhteydessä ei tarkoita yhden kerran vuodessa vietettävää pääsiäisjuhlaa, vaan sitä, että Korintin seurakunnan elämän olisi oltava jatkuvaa pääsiäistä (ymmärrettynä puhtaana synnistä).

Kasteessa meidät on yhdistetty Kristuksen kanssa. Ihmisen koko elämän on suuntauduttava pois pahuudesta. Kuoleman ohi kulkeminen (pääsiäinen) saa täyttymyksensä ehtoollisen sakramentissa. Vanha hapate (pahuus) tulee jatkuvasti poistaa niin yhdestä seurakunnan jäsenestä kuin koko seurakunnasta.

Galattalaiskirjeemme tekstin alussa Paavali kirjoittaa: ”Kristus on lunastanut meidät vapaiksi lain kirouksesta”. Hän siis täydellisesti noudatti lakia ja hyväksyi lain kirouksen. Tämä teksti koskee erityisesti juutalaisuudesta kristinuskoon kääntyneitä, sillä heitä ”laki kirosi”. Niin kuin Jumala vapauttamalla kansan Egyptin orjuudesta ja tekemällä liiton sai kansan itselleen, myös Jeesus ristillä vuodatetun veren kautta osti kansansa ja vapautti sen lain kirouksesta.

Paavali siirtyy nopeasti yleisestä lain kirouksesta erityiseen kiroukseen. Paaluun ripustettua pidettiin kirottuna (5. Moos. 21: 23). He olivat rikollisia. Heidät piti poistaa ennen auringonlaskua (Joos. 10: 26 – 27). Varhainen kirkko piti ristiinnaulitsemista ”paaluun ripustamisena”. Näin Paavali piti Kristuksen ristiinnaulitsemista kirouksena. Hänet ristiinnaulittiin ”lain mukaan”. Paavali näkee, että Kristus kuoli meidän puolestamme ottamalla itselleen meille tarkoitetun kirouksen. Kristus kuoli laille ja samoin mekin välillisesti Hänen kanssaan.

Näin kaikki kansat Kristuksen Jeesuksen yhteydessä saavat Abrahamille luvatus siunauksen. Kun uskomme Kristukseen, me saamme sen hengen, jonka profeetat lupasivat meille (Jes. 32: 15; 44: 3; Hes. 36: 26). Teksti voidaan myös ymmärtää, että me saamme Hengen antaman lupauksen uskon kautta.

Aamupalveluksen evankeliumi

(Matt. 27: 62 – 66)

”Seuraavana päivänä, sapatin valmistuspäivän mentyä, ylipapit ja fariseukset lähtivät yhdessä Pilatuksen luo. He sanoivat: ”Kunnioitettu maaherra, meille tuli mieleen, että eläessään tuo villitsijä sanoi: ”Kolmen päivän kuluttua nousen kuolleista.” Käske siis vartioida hautaa tarkoin kolmanteen päivään asti, etteivät hänen opetuslapsensa pääse varastamaan häntä ja sanomaan ihmisille: ”Hän on noussut kuolleista.” Viimeinen villitys olisi silloin ensimmäistä pahempi.” Pilatus vastasi heille: ”Saatte vartioväkeä. Menkää ja järjestäkää haudan vartiointi niin hyvin kuin taidatte. He lähtivät ja varmistivat haudan sinetöimällä kiven ja asettamalla vartion.”

Tämä teksti on vain Matteuksen evankeliumissa. Jo Jeesuksen ristiinnaulitsemisen yhteydessä Matteus mainitsee useamman kerran Jeesusta vartioidun. Tämä teksti jatkaa vartioitsemisen teemaa. Sana vartioida on tekstissä useita kertoja eri muodossa. Matteus osoittaa, että Jeesuksen ruumiin varastaminen tai siirtäminen oli mahdotonta.

”Seuraavana päivänä, sapatin valmistuspäivän mentyä”, on ongelmallinen. Jos se tarkoittaa sapattia niin silloin ylipapit ja fariseukset rikkoivat sapattimääräystä käymällä Pilatuksen luona. Tapahtuiko näin, sitä me emme kuitenkaan tiedä. 1930 -luvun suomennos: ”Seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeinen”, ei käytä sanaa sapatti. Sitä ei myöskään ole kreikankielisessä tekstissä. 1700 -luvun suomennoksessa teksti on muodossa: ”Mutta toisena päivänä valmistuksen päivästä”.

Nyt Matteus mainitsee fariseukset, hehän puuttuivat Jeesuksen tuomitsemista kertovista teksteistä. Haudan sinetöiminen muistuttaa Danielin kohtalosta: hänet sinetöitiin leijonien luolaan (Dan. 6: 17 – 18).

Pyyntö vartioida hautaa oli ajallisesti rajoitettu kolmanteen päivään kuolemasta. ”Kolmen päivän kuluttua nousen kuolleista” on asia, jota Jeesus ei julkisesti sanonut. Todennäköisesti ylipapit ja fariseukset yhdistivät sen kahteen asiaan, joista Jeesus oli maininnut ja samalla viitannut itseensä. Ensimmäinen liittyy Joonaan oloon kalan vatsassa kolmen päivän ajan ja toinen temppelin rakentamiseen kolmessa päivässä.

Liturgian epistola

(Room. 6: 3 – 11)

”Veljet, meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista. Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän. Tiedämme, että vanha minämme on yhdessä hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta tämä syntinen ruumis menettäisi valtansa emmekä enää olisi synnin orjia. Se, joka on kuollut, on näet päässyt vapaaksi synnin vallasta. Mutta jos kerran olemme kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan. Tiedämme, että koska Kristus on herätetty kuolleista, hän ei enää kuole eikä kuolemalla ole enää valtaa häneen. Kun Kristus kuoli, hän kertakaikkisesti kuoli eroon synnistä. Kun hän nyt elää, hän elää Jumalalle. Ajatelkaa tekin samoin itsestänne: te olette kuolleet pois synnistä ja elätte Jumalalle Kristuksessa Jeesuksessa.”

Edellisessä luvussa Paavali oli kertonut, että ihmisellä on kaksi mahdollisuutta. Hän voi olla Adamin tuoman kuoleman vallassa tai hän voi valita Kristuksen ja iankaikkisen elämän (Room. 5: 17, 21). Nyt Paavali kertoo, miten ihminen valitsee Kristuksen.

Rooman kristityt olivat saaneet jo aikaisemmin kristillistä opetusta, jossa oli käsitelty myös kastetta ja sen merkitystä. Nyt Paavali tarkentaa Rooman seurakunnan tietoa kasteesta. Uudessa testamentissa sana kastaa viittaa joko juutalaisten rituaalisiin pesuihin (Mark. 7: 3 - 4; Luuk. 11: 38) tai Johannes Kastajan suorittamaan kasteeseen (Joh. 1: 25, 28) tai kristilliseen kasteeseen (Gal. 3: 27). Paavalin teksti tässä näyttää viittaavan upottamiseen, mutta meillä ei ole täyttä varmuutta, noudatettiinko upotuskastetta varhaisessa kirkossa.

Teksti ilmaisee, että kastetulla on erityinen suhde Kristukseen. Tämä suhde johtaa uuteen elämään Kristuksessa. Kastettu tulee yhteyteen kärsivän ja kuolevan Kristuksen kanssa. Siinä ei korostu kuoleva Kristus vaan itse kuolema, joka on samalla voitto synnistä.

Kastetoimituksessa toteutetaan itse kuolema laskemalla kastettu veteen, hautaaminen (upottamalla) ja ylösnousemus nostamalla kastettu vedestä. Paavali korostaa tätä yhteyttä Kristuksen hautaamiseen. Meidät haudataan yhdessä Kristuksen kanssa. Tämä yhdessäolo Kristuksessa jatkuu myös silloin, kun Hänet herätettiin Isän kirkkauden voimalla. Tämä kirkkaus muuttaa myös meidät, ”jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää”. Kaste tekee meidät kristityiksi ja voimme elää Kristuksen kanssa, silloin me olemme uusi luomus. Tämä viittaa sekä meidän elämäämme tässä maailmassa kuin myös elämäämme tulevassa ikuisuudessa.

”Yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen” tuo mieleen puun varttamisen. Johonkin (vanhaan) puuhun liitetään oksa (esim. Suomessa omenapuut). Oksa elää ja kasvaa mutta saa ravinteensa vanhasta puusta. Tämä on kuvaus, jonka avulla selitetään kristillistä elämää. Yhtäläinen kuolema on se, joka yhdistää meidät Kristukseen. Tämä johtaa nousemiseen kuolleista. Vanha minämme tarkoittaa vanhaa ihmistä, joka on synnin vallan alaisuudessa. Tämä ihminen ristiinnaulitaan, jolloin synti menettää vallan. Kasteen merkitys paljastuu tässä: ihminen ei ole enää synnin vallassa, synti ei erota häntä Jumalasta. Kuolema merkitsee, että ihmistä ei voi rangaista tai että ihminen ei enää kykene tekemään syntiä. Kaste on kuolemista pois synnin vallasta. Vanha synnillinen elämä on tullut loppuun ja alkaa mahdollisuus uuteen elämään.

Jakeessa kuusi on sana ”tiedämme”. Sana viittaa meidän ristiinnaulitsemiseemme Kristuksen kanssa. Se korostaa, että kaste ei ole vertauskuva (symboli), vaan todellisuutta. ”Vanha minä” tarkoittaa synnin voimaa langenneeseen ihmiseen. Syntinen ruumis ei viittaa ihmisruumiiseen, vaan pahuuteen (syntiin). Näin ollen synti on ristiinnaulittu Kristuksen kanssa, ei ruumis. Synti on sitä, mitä me teemme, ei sitä, mitä me olemme.

”Kuolla Kristuksen kanssa” merkitsee siis kastetta. Kastetoimitus ei yksinään riitä, vaan tarvitaan uskoa siihen, mitä on tapahtunut. Kaste ei ollut vain vertauskuvallinen toimitus. Jos meillä on uskoa, niin voimme elää Kristuksen kanssa.

Kristuksen ylösnousemus on tuonut kristityt kirkkauden aikaan vapauttaen heidät synnistä ja kuolemasta. Vaikka Kristus tuli ihmiseksi ja samalla syntisten kaltaiseksi, Hän kuolemallaan ja ylösnousemisellaan rikkoi synnin vallan. Tämä voitto on perusta kastetun kristityn vapauttamiselle synnin vallasta. Kristuksen tärkein tehtävä ei ollut evankeliumin julistaminen tai Hänen messiaanisuutensa vahvistaminen, vaan se, että Hän toi ihmisille uuden elämän mahdollisuuden ja antoi heille Hengen. Kuten kuolleen ihmisen ruumis ei reagoi enää tähän maailmaan, ei meidänkään, jotka olemme kuolleet Kristuksen kanssa, tule reagoida synnin kiusauksiin, sillä me olemme vapaat synnistä.

”Uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan.” Tämä merkitsee sitä, että kun yhteys synnin kanssa on kasteessa katkaistu, tulee muodostaa uusi yhteys, nyt Kristuksen ylösnousseen elämän kanssa. Se merkitsee oikeaa elämäntapaa niin tässä maailmassa kuin ikuista elämää tulevassa Valtakunnassa.

”Kristus kuoli kertakaikkisesti eroon synnistä.” Tätä tapahtumaa ei tarvitse toistaa. Hän kuoli synnille, vaikka ei syntiä tuntenutkaan. Ylösnousemisen jälkeen Hänen suhteensa Isään on uudistunut ja tähän suhteeseen Hän tuo myös kastetut kristityt. Myöskään kastetta ei toisteta. Katumus uudistaa kasteemme ja me kasvamme Jumalan yhteyteen.

Lopputuloksena on, että kastetut kristityt ovat ”kuolleet pois synnistä”. ”Ajatelkaa tekin” osoittaa, että Paavali siirtyy Kristuksesta nyt siihen, miten meidän tulisi elää. Tämä verbi ei ole vain ajatella, vaan siihen liittyy myös toiminta. Kristityn elämän tulisi tapahtua ”Kristuksessa Jeesuksessa”. Tämä tulee mahdolliseksi Hengen avulla.

Liturgian evankeliumi

(Matt. 28: 1 – 20)

”Sapatin päätyttyä, viikon ensimmäisen päivän koittaessa, tulivat Magdalan Maria ja se toinen Maria katsomaan hautaa. Äkkiä maa alkoi vavahdella ja järjestä, sillä Herran enkeli laskeutui taivaasta. Hän tuli haudalle, vieritti kiven pois ja istuutui sille. Hän oli hohtava kuin salama ja hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi. Vartijat pelästyivät häntä niin, että alkoivat vapista ja

kaatuivat maahan kuin kuolleet. Enkeli kääntyi naisten puoleen ja sanoi: ”Älkää te pelätkö. Minä tiedän, että te etsitte ristiinnaulittua Jeesusta. Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista, niin kuin itse sanoi. Tulkaa katsomaan, tuossa on paikka, jossa hän makasi. Menkää kiireesti sanomaan hänen opetuslapsilleen: ”Hän on noussut kuolleista. Hän menee teidän edellänne Galileaan, siellä te näette hänet.” Tämä oli minun sanomani teille.” Naiset lähtivät heti haudalta, yhtäikaa peloissaan ja riemuissaan, ja riensivät viemään sanaa Jeesuksen opetuslapsille. Mutta yhtäkkiä Jeesus tuli heitä vastaan ja tervehti heitä. He menivät hänen luokseen ja kumarsivat häntä. Silloin Jeesus sanoi heille: ”Älkää pelätkö! Menkää sanomaan veljilleni, että heidän pitää lähteä Galileaan. Siellä he näkevät minut.” Naisten ollessa matkalla muutamat vartiomiehistä menivät kaupunkiin ja kertoivat ylipapeille kaiken, mitä oli tapahtunut. Silloin nämä kokoontuivat neuvottelemaan yhdessä vanhimpien kanssa ja päättivät antaa sotilaille suuren summan rahaa. He sanoivat sotilaille: ”Sanokaa, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä, kun te nukuitte, ja varastivat hänet. Ja jos tämä tulee maaherran korviin, me kyllä lepytämme hänet ja järjestämme niin, ettei teille koidu ikävyöksiä.” Sotilaat ottivat rahat ja tekivät niin kuin heille oli sanottu. Heidän kertomustaan on juutalaisten keskuudessa levitetty tähän päivään asti. Kaikki yksitoista opetuslasta lähtivät Galileaan ja nousivat vuorelle, minne Jeesus oli käskenyt heidän mennä. Kun he näkivät hänet, he kumarsivat häntä, joskin muutamat epäilivät. Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.”

Ajankohta haudalle tultaessa oli ”päivän koitto”, siis aikaisin aamulla. Sapatti (meidän lauantaimme) oli päättynyt edellisenä iltana. Naiset olivat lähteneet matkalle vielä pimeän ollessa vallassa. Matteus ei mainitse tuoksuöljyjen ostamista ja Jeesuksen voitelemista. Voiteleminen ei välttämättä olisi onnistunutkaan haudalla olevien vartijoiden takia. ”Magdalan Maria ja se toinen Maria” olivat tulossa haudalle katsomaan ja suremaan. Heidät kaksi mainitaan, sillä he olivat olleet Matteuksen mukaan katsomassa, minne Jeesus haudattiin (Matt. 27: 61). Matteus ei kerro mitään Salomesta, joka Markuksen mukaan oli myös mukana (Mark. 16: 1). Matteus Markuksen tavoin ei kerro muiden kuin naisten olleen Jeesuksen tyhjällä haudalla.

Maan ”vavahtelu” muistuttaa samanlaisesta vavahtelusta, mikä tapahtui Jeesuksen kuollessa (Matt. 27: 51). Maininta maan vavahtelusta on vain Matteuksella. Markuksen mukaan haudassa oli ”nuorukainen” (Mark. 16: 5), Matteus kutsuu häntä enkeliksi. Haudan suulla oleva kivi oli

kuoleman voiton merkki. Haudan suulta vieritetty kivi ja sen päällä istuva enkeli on kuolemasta saadun voiton merkki.

Kristus nousi kuolleista kolmantena päivänä. Se ei merkitse kolmea täyttä vuorokautta, vaan olemista kuolleena kolmen eri päivän aikana. Juutalainen ja kristillinen vuorokausi alkaa auringon laskusta. Jeesus kuoli perjantaina iltapäivällä ja silloin perjantai on kuoleman ensimmäinen päivä. Lauantai on kuoleman toinen päivä. Kolmas on sunnuntai. Sunnuntai alkoi siis lauantaisen auringon laskiessa. Naiset tulivat haudalle sunnuntaina varhain aamulla. Jeesus oli jo noussut kuolleista. Me emme tiedä ylösnousemuksen tarkkaa hetkeä, se on tapahtunut lauantaisen auringon laskettua ennen sunnuntain auringon nousua.

”Hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi.” Tämä muistuttaa Jeesuksen olemusta Hänen kirkastuessaan vuorella (vrt. Matt. 17: 2). Vartijoiden pelästyminen muistuttaa sadanpäällikön ja miesten pelästymistä Jeesuksen ristin äärellä maan vavahdellessa (Matt. 27: 54). Myös haudalle tulleet naiset pelkäsivät, mutta samalla heidät valtasi myös riemu.

Enkeli esitetään kuin hyvä opetuslapsi. ”Minä tiedän” kertoo tästä. ”Kuten hän sanoi” osoittaa Jeesuksen ennustuksen kohtalostaan toteutuneen. ”Hän on noussut kuolleista.” Tämä Matteuksen uskontunnustuksen muotoinen lause tekee ylösnousemuksen sanomasta tarkan. Enkeli antoi ohjeen naisille ilmoittaa opetuslapsille, että heidän pitää mennä Galileaan, jossa he kohtaisivat ylösnousseen Herran. Tämä voi kertoa toisaalta siitä, että Jeesus on antanut anteeksi opetuslapsille heidän pakenemisensa Jeesusta vangittaessa (Jeesuksen pettäminen). Toisaalta siinä voidaan korostaa Galileaa näkemisen ja armon paikkana. Galilea oli Jeesuksen toiminnan alkamisen paikka, paluu sinne on ”paluu juurille”, ei pakeneminen pois Jerusalemita.

Pääsiäisajan jumalanpalveluksissa ortodoksikristityt todistavat satoja kertoja nyt tapahtuneen: ”Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi!” Tämä on kristillisen uskon perusasia. Apostoli Paavali toteaa tämän tapahtuman merkityksen näin: ”Mutta ellei Kristusta ole herätetty, silloin meidän julistuksemme on turhaa puhetta, turhaa myös teidän uskonne” (1. Kor. 15: 17).

Nyt Matteuksen kertomuksen vauhti kiihtyy: naiset riensivät haudalta. Heidän tuntemuksensa oli kahtalainen, samanaikaisesti pelko ja riemu. Näistä naisista tuli apostoleja apostoleille: enkeli lähetti heidät viemään sanaa lähettiläille. Rabbiinien väheksymästä naisten todistuksesta tuli

historiallisesti uskottavaa. Myöskin Johannes mainitsee Jeesuksen ilmestymisen naiselle (Magdalan Maria, Joh. 20: 14 – 17).

Nykyisen suomennoksen mukaan Jeesus ”tervehti heitä”. Vanhemmat suomennokset sanovat: ”Terve teille”. Käytetty sana voidaan kääntää tervehtimisenä, mutta sillä on myös toinen merkitys: ”iloitkaa, riemuitkaa”. Tämän ilon asian suomennos kätkee.

Nyt tapahtuva naisten liikehdintä on sekä Jumalan palvelemista (kumartaminen) kuin myös ylösnousseen Kristuksen todellisuuden kokemista (jalkojen syleily). Jeesus käskää viemään sanoman ”veljilleen”, tässä tule todelliseksi se, että opetuslasten käyttäytyminen oli annettu anteeksi.

Tyhjän haudan tutkiminen ei estä uskoa ylösnousseeseen, mutta se varmasti auttoi uskossa. Varhaisimmissa tunnetuissa uskontunnustuksissa ei mainita tyhää hautaa (vrt. 1. Kor. 15: 3 – 5).

Jeesuksen haudalla olleet vartijat menivät ylipappien luo. Tästä kertoo vain Matteus. Sotilaille luvattiin ”suuri summa rahaa”. Heitä pyydettiin valehtelemaan ihmisille että Jeesuksen opetuslapset varastivat ruumiin. Lisäksi heille luvattiin, etteivät he joudu ikävyyksiin velvollisuuksiensa täyttämättä jättämisestä (maaherraa luvattiin lepyttää). Näin he myös toimivat. ”Juutalaisten keskuudessa” ei sisällä alkuperäistekstissä määräävää artikkelia. Se voidaan ymmärtää ”joidenkin juutalaisten keskuudessa”.

Tämän valehtelemisen varhainen kirkko kohtasi ja sitä vastaan se joutui puolustautumaan. Opetuslapset olivat pelkureita Kristuksen ristiinnaulitsemisen jälkeen, he piiloutuivat. Myöhemmin, kohdattuaan ylösnousseen Kristuksen, heistä tuli rohkeita ja totuuden takia he olivat valmiita kärsimään marttyyrikuoleman. Tuntuu oudolta, että he vapaaehtoisesti valheen takia kärsisivät tällaisen kohtalon.

Matteus asettaa vastakkain kaksi eri ryhmää, jotka kokevat saman asian. Naiset saivat sanoman ja ottivat sen vastaan hyvänä uutisena. Sotilaat kohtasivat saman asian, mutta kokivat sen onnettomuutena.

”Kaikki yksitoista opetuslasta” tekstinä paljastaa Juudas Iskariotin puuttumisen. Vuori todennäköisesti tarkoittaa sitä vuotta, jolla Kristus kirkastui (Matt. 17: 1). ”He näkivät” ylösnousseen Kristuksen, mutta näky ei ole tässä tärkein. Tekstissä mainittu kumartaminen on

Jumalan palvelemista, joka osoittaa opetuslasten uskoa. Meitä tämän päivän ihmisiä lohduttaa se, että osa heistä epäili, meillä on vielä toivoa.

Jeesuksen sanat voi jakaa kolmeen osaan: jo tapahtuneeseen, nyt tapahtuvaan ja tulevaisuuteen. ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.” Teksti on menneessä aikamuodossa. Siinä ei kerrota, kuka vallan on antanut. Tämä muoto kertoo Jumalan olevan se, joka vallan antoi. Tämä valta on Jumalan valtakunnan valtaa. Hänellä oli tämä valta aina jumalallisen luontonsa puolelta. Nyt Hänen kirkastunut ihmisluontonsa omasi myös sen. Hänen ihmisluontonsa polki maahan viimeisen vihollisen: kuoleman eli eron Jumalasta (vrt. 1. Kor. 15: 20 – 28).

Seuraavaksi siirrytään nyt tapahtuvaan asiaan. ”Menkää siis ja tehkää” on opetuslapsille annettu tehtävä. Tästä alkaa lähetystehtävä. Kohteena ovat ”kaikki kansat”, myös juutalaiset. Se käsittää myös erilaiset kulttuurit. Lähetystyön työmuotoja on kaksi. Ensimmäisenä mainitaan kastaminen. Tämän tuli tapahtua ”Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”. Voi olla, että tällä muodolla on juurensa myös Vanhassa testamentissa. Tätä lähetystyötä ei tehdä ihmisten vaan Jumalan voimalla. Profeettallisessa kirjallisuudessa on näkyjä sisältäviä kirjoituksia, joita on luettu lopun ajan kirjallisuuteen kuuluvina. Näistä löytyy mainintoja Jumalasta, Ihmisen Pojasta ja Enkelistä (Dan. 7; Hes. 1 ja apokryfinen 1. Enok 14). Teksti ei sisällä mainintaa ympärileikkauksesta! Lauseesta kannattaa myös huomata, että vaikka persoonia on kolme, niin sana nimi on yksikössä, sillä Pyhä Kolminaisuus on yksi.

Toinen lähetystyön muoto on opettaminen. Opetuslasten on jatkettava Jeesuksen aloittamaa opetusta. Se luo pohjan Kirkon opetukselle, teologialle. Tässä yhteydessä opetuksen materiaali on Matteuksen evankeliumissa, erityisesti Vuorisaarnassa, joka sisältää myös Vanhasta testamentista nousevaa opetusta. Tämä opetus sisältää niin opillisen kuin käytännön kristillisen elämäntavan opettamisen, joka on myös käytännössä toteutettava. Tässä auttaa Kristuksen ylösnousemisen antama voima.

Viimeisenä asiana tekstissämme on tulevaisuuteen suuntautuva lupaus: ”Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti. Nimi Immanuel merkitsee: ”meidän kanssamme on Jumala”. Tästä olivat kertoneet jo profeetta Jesaja (Jes. 7: 14) ja vanhurskaalle Joosefille ilmestynyt enkeli (Matt. 1: 23). Kristus on meidän kanssamme niin persoonallisesti kuin Pyhän Henkensä kautta. ”Kaikki päivät maailman loppuun asti” ei merkitse, että tämän maailman päivien loputtua Hän ei olisi meidän kanssamme. Hän on meidän kanssamme nyt, aina ja iankaikkisesti.

Joissakin käsikirjoituksissa teksti päättyy sanaan Amen: totta, totisesti, näin on. Edellä kirjoitettu on totta.